

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament că și pentru inserțiuni, sună să se trimit la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Pipăe pulsul.

Foile ungurești de un timp începând se ocupă cu chestia pasivității Românilor. Cred anume, că dacă dreptul electoral se va largi, atunci Români vor părăsi pasivitatea și vor intra în parlament.

Se tem va să zică, că ajungând România să răși în parlament, vor putea mai resoluți să-și apere drepturile legitime, și aceasta ar fi spre paguba lor. Deci mai bine este dacă dreptul electoral nu se largeste, ci rămâne și mai departe așa scăciat cum este.

Dar totuși ca să aibă o idee oarecare despre poziția ce ar lua-o România dacă dreptul electoral s-ar largi, scriitorul dela «Egyetértés» s'a adresat către dl Coriolan Bredicean, adv. în Lugos, cu întrebarea, că ce urmări ar avea schimbarea aceasta?

Va să zică, au pipăit pulsul unui fruntaș Român!

Dl C. Bredicean li-a dat următorul răspuns:

„La întrebările de mare importanță politica, adresate mie, nu mă simt chemat să respund în merit. După convingerea mea, un singur tor e competent să face aceasta: conferența partidului național român, a cărei întrunire însă, cum se știe, e oprită deocamdată prin ordonanțe ministeriale.

Că această stare de lucruri excepțională și anticonstituțională, că va mai dăinui? și că după eventuala sistare a acestei stări de lucruri, între impregiurările date, conferența partidului, întrunindu-se, ce poziție va lua? Eu, firește, nu pot să știu. Un lucru însă e afară de orice îndoeală, și anume, că până când poporul român nici nu se poate mișca în urma lanțurilor ce i-le-au pus pe mâini și pe picioare ordonanțele ministeriale, despre o acțiune politică nu poate să fie nici vorba.

In modul acesta, pot să vă dau răspuns, dar firește și aici răspuns formal, numai la întrebarea: «Intre cari impregiurări ar fi aplicăți Românilor să abandoneze pasivitatea și să ieșe parte activă în politică?»

Ca Românilor să părăsească pasivitatea care li-să impus și să pășască pe terenul activității politice, după părerea mea, depinde dela mai multe impregiurări, în a căror apreciere, din motivele înșirute nu pot să intru.

Cea dintâi dintre aceste impregiurări, respective condiții, ar fi: abrogarea ordinanțelor anticonstituționale ministeriale și reintegrarea partidului politic al Românilor; stabilirea dreptului de acțiune legală și constituțională, stabilirea stării constituționale de drept, cu un cuvânt: *restitutio in integrum* pe terenul vieții și activității partidului național român.

«Tribuna» din Sibiu, publicând acest răspuns, se identifică într-o toate acelui, căci vede reoglinde într-o insulă vechea sale și — ale întregului partid național român.

Cu un cuvânt cei dela «Tribuna» nu au nici gând de vre-o acțiune politică, căci ei așteaptă să vină vre-un corbul, care să retragă ordinațiunile de opriște a funcționării partidului național român și a disolvării comitetului aceluia, date de ministrul Hieronymi.

Și-a uitat, se vede, de hotărîrile luate de conferența din Nov. 1894, când s'a declarat sârbătoare, că nu poate fi ordinația ministerială, care să sisteneze lucrarea partidului nostru național.

Dacă vom fi aşadar silici, după a «Tribunei» socoteală, ca să nu mai întreprindem nici o acțiune politică, până ce nu ni-se va da concesie dela guvern, atunci apoi nu știm când va sosi acel timp, în care să vină la putere vre-un ministru, care din îndemnul propriu să aducă la cunoștința celor dela «Tribuna», că eată acumă a sosit tim-

pui, ca să continuă și voi cu lupta ce a stagnat atâtă amar de vreme.

Mai este însă și o altă cale de mantuire din încurcătura în care se află «Tribuna». Ea poate că așteaptă venirea la guvern în România a unui om, care să se înțeleagă cu prim-ministrul Ungariei, ca să nu ne împedece lupta. Căci dacă s'a putut, după zisa «Tribunei», ca Sturdza să se înțeleagă cu Bánffy despre înfundarea chestiei naționale, și aceasta se poate.

Oare ce nu se poate în ziua de astăzi? Mai ales pentru dnii dela «Tribuna» toate sunt cu puțință, numai lupta națională se vede că nu mai — reînviie!

Așadar să așteptăm! căci să dictează singurii competenți!

Voește și vei putea!

Omul poate atât că știe. Deci pentru că să putem mult, trebuie să știm mult. Aceasta însă nu o putem mult ajunge altcum, decât dându-ne silință ca intrucât numai se poate să ne ocupăm cu cetul deosebitelor opuri, din cari să ne căștigăm idei nove și lumină continuă.

Ocupațiunile zilnice însă, pe cei mai mulți nu-lăsă ca să se ocupe mai serios și în mod sistematic cu cetul deosebitelor tractate științifice. Omul rentor dela birou, sau dela oficiul ce-l ocupă, să pare bine când mai poate prinde nițel timp și de odihnă, și nu-i mai vine ca din nou să-și obosească ochiul fizic și cel sufletesc cu lectura aprofundată.

Și nici că putem lua aceasta în nume de rău, căci nimeni nu e de fer și corpul dimpreună cu spiritul încă au trebuință de repaus. Neînțele cu putință celor mai mulți deci că să se ocupe cu lectură sistematică, aprofundată, acest gol și-l suplinesc cu cetirea ziarelor, cari servesc totodată și ca un fel de distracție pentru lector, având ele adecație un conținut mai variat.

Și nu gresesc când încerc să afirmă, că partea cea mai mare a oamenilor de oficiu și trag nutremul spiritual exclusiv din sursa ziarelor noastre puține căte le avem.

Cu ce bucurie o să scrie el rândurile astea esită din gura mamei! Și cum o să povestesc în tot tărghul de nenorocirea ce-a căzut pe capul bietei mele mame. Il cunosc eu bine pe Costică al meu!

Ce-i pasă lui? A tăcut acolo două clase de gimnaziu, s'a lăsat de școală și mai prin spete, mai priu linguisiri, iată-l așa funcționara la o casă de bancă trăind lângă părinții lui. Și-i vecin cu noi, și am copilărit împreună și nu se îndură să ajute pe o femeie văduvă, cu un bir!

Și-i sună și acum în urechi vorbele acele năcăjite pe cari i-le aruncase într-o ceartă vecinul și fostul lui coleg de școală, Costică:

„Lasă, mă, lasă, să vedem tu cu școala ta ce scofală o să-mi facă!“

Ce bine să au adeverit vorbele lui!

Atunci l'au năpădit gânduri triste, l'au apucat descurajarea în ghiarele ei și îndoiala începând cu chinui, l'au cuprins frica de a nu înnebuni de durere și a plecat nebun afară pe strade, apoi pe câmp: s'a abătut pe la biouru de unde a plecat, urmărit de risul acela bat-jocoritor.

De două săptămâni Stefan e învecinător aci. Schimbarea bruscă din mijlocul capitalei în satul său tăcut îl face să stea încă nelămurit, ca după un somn lung cu visuri urite;

Mulți se vor fi îndeletnicind și cu ziarele strene, aceasta nu o poate săraci, și poate nici nu e neapărată trebuință. Aceea însă, cari pe contul ziarelor noastre cetesc exclusiv de cele strene, să nu se prea laude cu așa ceva.

Astăzi modul afăndu-se lucrul, o condiție sine qua non este pentru orice cărtură al nostru care ține la demnitatea sa și la destinația sa, ca să-și aboneze ziarele trebuințioase. Si aceasta o face în general inteligența noastră. Ba un semn îmbucurător este, că se poate observa de un timp încoace o mișcare vie și între poporul nostru, între țărani, pentru de a se provedea cu căte o foie.

Aceasta numai spre laudă le poate fi. Sunt unii țărani, cari abonați-și ziare și ceteind cu atenție mersul lucrurilor, îi auzi cu placere că desbat și ei asupra unui sau altui lucru, despre care au ceteit. Pe mulți îi vedem încercându-se a scrie căte ceva și prin gazete. Tot semne bune aceste, din cari reiașă că și între poporul nostru de rând, prinde de un timp încoace a se desvolta gustul cetății, care era dat uitări până bine de curând.

Si acum întorcându-se, trebuie să constată și o slabiciune, de care am observat că suferă unii din cei cari compun inteligența noastră. Am aflat unii preoți, unii învecinători și oameni mai de frunte de ai noștri, la cari abătându-te înzadă cerci a te recrea cu lectura vreunui ziar, căci nu-i ofer de aceste. Bine, îi întreb odată pe unul de acestia, nu și dă-nici un ziar la casă? Nu, pentru că îl spun drept, sunt atât de ocupat, încât nici nu am timp să mai și cetesc! Așa? Apoi bine, ca unul, care dai tonul în comună, cum și proponiște cei din jurul d-tale, dacă însuți nu știi nimic de mersul lumii? Apoi mai cetesc când mă duc la oraș! (!!)

Bre frate! slabă îspravă, îi răspund eu, dă-nă să fi atât de ocupat, încât nu ai gust și voință de a te ocupa și de ceteit. Mi-se pare de o scușă prea ridiculă; voește și vei putea!

Un altul îmi spune că cetesc foia lui N., dar nu mi-a adus-o până acum! Dar bine, dă-nă să-ai de calic este, încât numai în companie cu N. susținești o foie, și și aceea săptămânală? (Să este de însemnat, că a imprumutat o foie dela altul, spre a o cetei, ceea ce, cu durere constatăm, foarte mulți o fac aceasta, este întocmai ca și când ai imprumutat dela cineva vr'o batistă sau niște ciorapi. Este deci un lucru rușinos). Singur dă-nă este în stare să abona nu una ci două

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI”

Un telegrafist.

(Urmare și fine.)

După vre-o jumătate de an, eată-l permutează în capitală. Sta într-o mahala îndepărtată la o femeie bătrâne căreia îi plătea 15 franci pe lună. Cățiva timp a urmat a trimite regulat acasă pe fiecare lună cătă putea din leața lui; dar mai târziu, nevoie personale, necesitatea de a avea pe el o haină mai cum se cade îsorită din rîsul sarcastic și plin de milă al colegilor lui cocheți ca niște femei usurative, viață scumpă... toate l'au întrerupt dela opera lui binefăcătoare pentru cei de acasă.

Să imposibilitatea astăzi în care era pus îl umplea de amar, își făcea toată ziua reproșuri nemeritate, se considera nefericirea și piaza a familiei lui, și-i venea să plângă și să înunde cu lacrimi tot pustiul înțelenit al sufletului lui.

De scris, nu-i venea să scrie de loc. Cum să scrie el o scrisoare în care să nu pome-nească de fel că le-a trimis atâță bani?

Scrisorile erau niște desvinovățiri minciinoase, mai bine să se ducă să caute, să facă ce o să-i, să se împrumute și să trimișă luna viitoare o sumă mai mărcică. De-o dată o idee

și lumină figura într-o zi pe cănd sta dus pe gânduri nemâncat din ziua trecută.

„Mă mir cum nu mi-a venit până acum“, zise el și se lovi cu palma peste frunte.

Și se duse binicolor la cufăr, de unde scoase carte după carte, tovarășele lui, hrana lui; i-se părea că printre filele cărților vedea chipurile autorilor privindu-l cu milă, alese pe cele mai de valoare și le puse pe masă.

— Cioc, cioc, cioc!

— Intră.

— Uite, dă-le Stefan, o scrisoare, am dat trei bani pe ea, zise gazda înținzându-i scrisoarea și eșind apoi afară.

Tremurând, stăpânit de grozavă emoție rupse plicul și cetă:

„Iubul meu fiu.“

Ți-o fi fost cândva iubit, dar așa nu mai merit nici iubirea, nici ura ta, găndește amărât Stefan și cetește mai departe:

„Scrie-ne cum te mai află, am crezut că fi murit de cănd nu ne-ai mai scris.“

„Dragul meu feciorăș, fă cum ai putea și ne trimite vre-o douăzeci de franci, că uite Duminecă o să vie dela percepție să ne vînzătoalele cu doba, pentru că n'am plătit birul.“

Nu ne lăsa, dragul mamei.

Doritoare de bine

Mama ta

Smaranda.

e stîngaciu, își tot croește la programe de viață pe care le rupe și sfîrșește prin a se lăsa împrejurărilor cari fac din noi aceea ce de multe nu ni-i voia.

Viețea noastră i-o carte cu filele netăiate, cu care dormim la căptăi și suntem mici. Când începem să ne mări, filele sunt tăiate și o răsoi înțelegere, căutând chipuri frumoase în paginile albe ale viitorului pe care încăpătarea noastră zugrăvește ademenitoare iluzii. Dar când lanțul neîntrerupt al împrejurărilor ne-a îngăduit viețea în limite hotărîte, pe care încep să se însemnează durerile mohorite și, mai târziu, când căutăm în ea, sănătatea nedumerită întrebandu-ne fiecare:

— Oare astăzi viețea mea?

Așa, în mintea lui Stefan se răduiau mai lămurit clipele trecutului amar și pustiu de fericiri.

În satul astăzi primarul e un hoț și jumătate, sicane peste sicane, oamenii împovărați de nevoi, bețivi, slabii, copiii neascultători, relațiunile de vieță grele, un traiu prost... împrejurări nenorocite cari îl slăbesc, îl amărișc și sfîrșesc prin a-l îmbolnăvi.

Frigurile vechi de cari suferă pe cănd era încă în capitală, îl apucăse acum cu mai multă furie, și tusa, vechea tusa, podoabă și suvenire dintr-o iarnă friguroasă îl sfîrșea din cănd în cănd în accese omorîtoare.

ziare cuotidiane. Apoi că... aşa, mai pe din-coleă și... treanca-fleanca.

Ei bine, aşa nu merge, prea puțin interes la astfel de oameni. Și când te cugeti că prin Germania și prin alte țri culte și măturătorii de stradă își au ziarul în buzunar și răzimându-se nițel că să pauseze, își scoate ziarul și cetește, apoi cugetându-te la gustul nostru de ceterit, își vine să-ți acoperi față înroșită.

Lăsați la o parte nepăsarea, oameni buni, si puneti mai mult preț pe desvoltarea gurului de ceterit, căci altcum trăind și așa cam isolati prin comune, vă treziti cu încetul că ați uitătă una, mâne alta, și în urmă începeți a vă rugini ca și ferul de plug, care n'a fost pus la lucrul. Și odată prinsă rugina, cu greu și mai faceți sclipicioși.

Dintre ziarele noastre de ceterit fără îndeosebită acele ne interesează mai deaproape, cari se ocupă mai în special de durerile și necazurile noastre. În comitatul nostru numit: nobil al Hunedoarei, în care cu mici excepții aproape pretutindinea suntem tot de-a noi, avem o singură foaie, în care ne putem spune năcasurile de cari — grație elementului ocărmuitor — avem destule, și această foaie n'ar trebui să lipsească dela nici un cărturar român.

Avem năcasuri, cari spunându-le în alte foi mai mari, dispar așa zicând, căci în acele mulți din multe părți își spun plângerile lor. Compatriotii nostri Maghiari, o minoritate disperată față de noi, edau și susțin vre-o trei ziare în comitat, noi avem unul și și acela-i cam slab sprințit. Și să nu ne mirăm dacă azi-mâne circumspecții nostri tovarăși de suferințe — Sași, vor scoate vre-un „Broos” sau altă foaie. — Aceia mai puțini și totuși voesc și pot mai mult decât noi.

Un ziar precum este „Revista”, ar trebui să se bucură de un sprinț în comitatul nostru, încât să poată apărea și de 2 ori pe săptămână, căci necesitatea existenței ei față de cele maghiare cari se redacteză în comitat, e evidentă. Până acum dacă avem o durere, o mai spuneam și o mai retaceam, căci nu aveam organ la îndemână, care să se occupe mai în detaliu de referințele noastre din comitat, astăzi îl avem și ne încumbă datorința ca să-l și sprințim.

L-am văzut în multe case țărănești în comitat și eară, nu l-am aflat în unele case cu locuitori mai emancipați, căci atât sunt de ocupați de nu mai au timp să mai și cetească. Nu, nu ocupătionea, ci indolența și dedarea în a trăi isolat de lume, îi face pe mulți a nu vă și a nu putea.

Acum, când mai ales suntem expuși pe toate terenele și împedecăți în desvoltarea noastră prin pedecele puse un sistem în calea noastră, acum ca nici când altă-dată să ne grupăm în jurul standardelor noastre, a ziarelor, și cu o gură să glăsuim din toate părțile: „Sus inimile“ și „ridicați standardul!“

Delta.

„Ardeleana“ contra — „Minerva“?

Cine ar fi crezut, că un institut de bani susținut de clientelă românească, cum e „Ardeleana“ noastră, să ia pornire dușmanoasă față de un institut cultural român — cum e „Minerva“ tot a noastră! și pentru ce?

Numai și numai din un motiv imoral, din cauză că niște membri din direcția »Ardeleniei« s-au simțit ofensați în ambiția lor, mai bine zis în vanitatea lor personală, prin »Reprivilor la adunarea generală a »Ardeleniei«, cari însă nu le-a scris „Minerva“, bănici cineva barem din direcția ei, ci le-am scris eu, și s'a publicat în »Revista Orăștiei« în locul rezervat »Din public!«; — va să zică sub răspunderea mea.

Si apoi nici nu s'a scris contra „Ardeleniei“, ci în interesul „Ardeleniei“.

Că doar cei doi dni, cari au votat nedrept și necorect, și încă alți doi, cari au renunțat la abonamentul »Revistei« nu sunt ei „Ardeleana“ și eu nu sunt „Minerva“.

Si totuși: „Ardeleana“ pornește contra „Minervei“!

Am informații positive, că direcția »Ardeleniei« a adus astfel de concluse, că dacă s-ar efectua, s-ar scandaliza nu numai oricare Român, ci fiecare om cu simț de onoare!

Ar fi un cas fără păreche, că unii dnii atinși cu tot dreptul în vanitatea lor, să cutese și încerca un atentat contra unui institut cultural românesc!

Si apoi nici nu în numele lor, ci în numele „Ardeleniei“! profanând numele cel real și bun al acestui institut înfloritor.

Pentru ce nu cetează dnilor, a face astfel de înscenări sub numele D-Voastre proprii?

Pentru ce nu păși cu astfel de intenții, ca bărbați — nu tușe — în public?

Pentru ce vă folosiți de numele „Ardeleniei“?

Eu azi încă nu pot crede că dl Dr. Ioan Mihu ca directorul executiv al „Ardeleniei“, să se fi alăturat la o astfel de procedură necenzurabilă.

Il fac însă atent pe dl Dr. Ioan Mihu, că înaintea obștei românești dinsul e răspunzător și pentru faptele supușilor sei din Direcție, cari precum se vede multă voință proprie nu prea au.

Să le explice dl Dr. I. Mihu acelor dni că interesul cultural românesc, e mai presus de către vanitatea personală a ori-cui!

Dacă dl Dr. Ioan Mihu nu le pune frâu, atunci săm că se identifică cu ei. — Ar fi foarte regretabil, dar atunci ar trebui să ne folosim de mijloacele de apărare ce vor salva totuși interesul cultural românesc.

Dr. Aurel Munteanu.

La început a făcut boala pe picioare; dar cu timpul — boala mai tare, el mai slab, — l'a trănit în pat. Gazda, o femeie bătrâna, îl îngrijea și ea cum se pricepea.

— De ce nu te duci, domnule Ștefane, de ce nu te duci la vre-un spital în oraș? Aici cum o să te faci bine? El da neștiutor din umeri, murmură ceva și închide ochii să nu mai vadă nimic.

Une-ori casa întreagă începea să se învîrtească cu el, femeea aceea bătrâna lua înfațisarea măsei care-i făcea semne neînțelese; un urs uriaș îl apăsa pe piept gata-gata să-l sfâșie, și el isbucnia în tusă, deschizând ochii mari, spăriați, și cu cămașa leoarcă de sudoare.

Așa au trecut o săptămână, două, trei și la urmă baba, desnădăjuită de a-l mai vedea sănătos și obosită nu mai da pe la el decât de două ori pe zi, și bietul Ștefan era silit să bată cu pumnul în perețele casei mai bine de un cias și striga mult până îl auzea cineva care se îndura să-i dea o cană de apă, spre a-și astămpăra setea nesfîrșită ce-l ardea în gât.

De tavanul casei e atînat un cuiu de fer răsucit și întors ca un cărlig, și Ștefan rămâne de multe ori cu ochii întări la ei și cu gândul la moarte.

Dar când încep a vîjii urechile, și începe casa să se învîrtească cu el, cuiul acela din tavan, se prelungeste în jos, se roșește și-l străpunge sfîrșind prin piept, prin față, prin craniu, — lăsându-l istovit, stins și alb la față ca varul.

Nopțile, nopțile sunt omorîtoare, se des-teaptă spăiat, ud de sudoare, simte cum i-se răcește cămașa în spate și începe să plângă înfundat, cu capul sub plapomă, cu lacrămile săroare pe obraji.

Iși întinde mână încet lângă pat, și ia o basma de pe o măsuță, se șterge de sudoare și... odată, ce-i venit lui? pe când răsucea basmaua ca pe o fașă, îi face un ochiu mare, viră gâtul în el și trage încet cu mâinile.

O vîjeală, o huială înfundată în urechi, simte că i-se face capul greu, par că s-ar umfla, îl cuprinde frica și tipă sărind în mijlocul casei, șovând și făcându-și cruce inconștient.

Gazda dă năvală înăuntru.

— Ce-i, domnule, Ștefane, păcatele mele, că m'ai spăiat!

— Eram să mor.

Cu una cu alta, bătrâna l'a liniștit și l'a așezat ear în pat, învelindu-l bine cu plapoma. Și când a fost sigură că bolnavul a adormit, pășește încet în vîrful degetelor prin odae, esind afară și murmurând »Doamne ferește«, intr-un sir ne mai isprăvit de cruci.

...Nu, eu nu vreau să mor, șoptește Ștefan, tresăriind spăiat din somn. Eu trebuie să trăesc pentru ceialaltă.

Dar în același timp, un povoi des îi acoperă vederea, un nădut i-se pune în piept curmându-i răsuflare, ameștește, se scoală încet din pat și cade ghem pe dușumea, la piciorul patului.

Deschide gura din când în când ca pentru

CORESPONDENȚĂ

— 4 Aprilie n. 1899.

Onorată Redacție!

Ura națională și în consecință patima de a ne lovi pe noi Români din regatul ungur la ori-ce ocasiune binevenită, s'a sălășuit și între Maghiarii cărora le e concrezută instruirea și educarea tineretului. Sunt multe casurile care justifică această gravă acuzație, făcută la adresa statului didactic maghiar. Dintre cele multe, în vederea adevărului cuprins în zisa Românului: »e destul o bătă la un car de oale«, cu permisiunea Onoratei Redacții amintesc numai pe următorul.

Un părinte român, — nu-l amintesc cu numele, fiindcă cu adevărul să zis încă din vremuri străvechi, că nomina sunt odiosa, cum zic, un părinte român la timpul său și-a dus copilul începător, în I. cl. normală a colegiului reformat unguresc din Orăștie. Copilul a fost primit, și deși la începutul anului școlar nu știau absolute nimic ungurește, la sfîrșitul anului a fost distins cu cele mai bune clasificații, adeca, cum să zice pe ungurește, cu »peldás«, »éber«, »ernyedetlen« și cu eminenții, și a fost învrednicit cu premiu.

Văzând părintele aceluia copil, că în teara noastră poliglotă omul, pe lângă limba română și încă-cole și maghiară, zilnic dă și de limba germană, mai departe știind că în colegiul reformat unguresc limba germană se propune numai ca de mărturie, și-a strămutat copilul dela colegiul reformat unguresc din Orăștie, la școala germană capitală asemenea din Orăștie, pe a II-a cl. normală. Copilul, pe lângă toate că a avut de a se lupta cu greutatea însușirii limbii germane, la finea anului a fost pus între cei mai buni studenți, a fost adecăt la treilea între cei 17 colegi ai săi.

Tatăl copilului, în urma unui incident regretabil, obvenit nu din vina lui, a fost silit să duce copilul eară la colegiul reformat unguresc din Orăștie, și anume pe a III-a cl. normală. Astăa s'a întemplat în luna Sept. a anului trecut 1898.

Observ, că copilul din limba maghiară, fiindcă aceea după legile patriei noastre a trebuit să fie propusă chiar și în a II-a cl. normală a Sașilor din Orăștie, și fiindcă copilul a fost în zilnic contact cu copiii cari vorbeau ungurește, n'a uitat nimic, ci din contră a adăugat; eară în privința cunoștințelor căstigate din obiectele de învățămînt ce au fost și sunt și acum de a se propune pe a II-a cl. normală, n'a fost mai pe jos decât altul dela Unguri, de seama și felul lui.

a striga, ochii i-se plimbă prin orbite, mari și fără expresie, ne întinși, — și începe a hîrri. Gazda, atrasă de sgomotul căderei aceliei, vine în odaie dar fugă spăiată înapoi, spre a se întoarce după câteva minute cu o luminărică și cu vre-o două vecine să-i tie de urit.

Baba se căsnește să-i pue sub cap o pernă, după ce i-a pus luminarea în mână.

— Lasă-l, soro, lasă-l să-și dea sufletul în pace, nu-l mai chinui!

Si vecinele cu ochii în lacrămi, clatină triste din cap, cu căte o mână la gură:

— De tinér mai intră în pâmînt, săracul!

(„Fl. Alb.“)

Beat am fost.

Beat am fost aseară, bietul,
Beat am fost ca nici odată,
Să-mi părea că toată lumea
Ca și mine este beată.

N'am intrat de loc în crîșmă —
De unde naiba-așa beție?
Ah, șireat-o, mi-ai făcut-o
Din adinsu-aseară mie.

Căci în loc de-o gură numai
Mi-ai dat trei, ca nici odată,
Să mă ameșezi, strengaro
Tu cea mai frumoasă fată.

(„Ovidiu“)

Nuști Tulliu.

Deși merită, totuși nu se poate spune tot ce a pătit în colegiul din Orăștie bietul copil de român, despre care spuse că în cei doi ani premergători, atât la Unguri cât și la Sași a fost unul dintre cei mai buni studenți. De aceea mă mărginesc a spune numai, că părintele respectivului copil, mergând după el ca să-l aducă acasă pe vacanța Paștelor ungurești, l'a găsit sezând pe pat și plângând amar și cu suspin. La întrebarea că de ce plângă a zis, că plângă pentru că din comput, pe care nimeni altul din clasa lui nu-l știe mai bine, a căpat secundă. La somarea, că întrebătul-l-a de multe ori învățătorul din comput, și că a știut sau nu știut când l'a întrebat copilul a răspuns, că în asemănare cu alii conșcolari a fost întrebat tare de puține ori, și că de căte ori l-a întrebat, totdeauna a răspuns bine, afară de odată, și anume la începutul anului școlar, când n'a răspuns bine din cauza că n'a înțeles întrebarea.

Fiindcă e tare caracteristic, amintesc înămbărătare singură, care copilul, despre care e vorba, a răspuns incert. Aceea a fost: »Haven neked 70 juhod és eladsz belőle 60-at, mennyi marad még? Copilul, de sigur ca un nou venit la Unguri, confundând cuvântul »eladsz« cu »hozzáadsz«, în loc de a răspunde că ar mai rămânea 10 oi, a răspuns că ar fi 130 oi.

Ori-ce pedagog conștientios și-ar fi șinut de datorință a întreba pe copilul care a dat un asemenea răspuns la întrebarea lui, că pricepută înămbărătare sau ba. Învățătorul acela ca pedagog, în loc de a-și împlini datorința, a erupt după zisa copilului în hohote băjocitoare, și după el clasa întreagă. »Model« de luminare și îmbărbătare!

De căte ori l-a întrebat după aceea, totdeauna a știut, zice copilul, și toti cei ce având priejle l-ar examina din comput, ar crede fără săvârșire că copilul grășește adevărul.

Copilul, despre ale cărui pățnări școlare mă ocup, și-a umplut caetul de scris și neavând creițări să-și cumpere altul, să-dus în școală încă cătăra. Datorința învățătorului ar fi fost ca să-l pedepsească pentru că nu s-a îngrijit de cătăra. El n'a făcut așa, ci a zis cătăra copil: »Legjóbb volna ha haza menel dolgozni apánál«, pe românește: »ar fi mai bine dacă ai merge acasă la tatăl tău și să-i lucri«. Al doilea »model« de împătenare spre înămbărătare!

Odată copilul, provocat fiind a recitat cântecul sau versul revoluționar unguresc: »Talpra magyar, hi a haza, itt az idő, most vagy soha« care are refrenul: »...esküszünk, esküszünk hogy rabok tovább nem leszünk!« După ce l-a recitat foarte bine și cu prescriește regule declamatorice, învățătorul în loc ca cel puțin să fi tăcut, a zis cătăra copil: »Ki tudja hól születtél te most?« pe românește: »Cine știe unde te-ai născut tu acumă?« ceea-ce în ceialaltă copii ai clasei a produs rîs, eară în bietul copil

§. 1. Societatea hotărăște, că fiecare membru e dator să depue acum îndată două litre cuceruz și în 1 August 2 litre grâu frumos. Să în acest chip 3 ani de-arindul.

§. 2. Fiecare membru, care nu are bucate deopotrivă cu soții sei, e dator să-și aștearnă contract, să supoarte spese, până va avea bucate bune.

§. 3. Societatea hotărăște și însărcinează pe membrii oficioși să nu primească bucate stricte.

§. 4. Societatea hotărăște, ca fiecare membru al societății, dacă după 5 ani dela întemeierea fondului are pagubă în vre-o vită, să-și ridice din fond o sumă anumită și după ridicarea sumei are să depue în anii următori interesele. După 50 fl. are să dee 2 fl. la an, după 100 fl. 4 fl., și tot aşa până plătește împrumutul ridicat.

§. 5. La 10 ani se face egalisarea.

§. 6. Societatea alege membri oficioși.

§. 7. Societatea trimite hotărîrea și statutele la locurile mai înalte spre aprobare.

§. 8. Societatea primește interese cu 18 mai puține ca alte societăți de bucate.

Eată acum și membrii societății:

Ioan Georgiu I. Simion, președinte; Iosif Stroia, secretar; George Georgiu, cassar; Ioan Micu și Ioan Bacăilă, controlori; Ioan Todor, magazinier; comitetul de supraveghere: Ioan Georgiu I. Iosif, Simion Georgiu I. Simion, Ioan Grozav, Ioan Căpântălă, Salomia Stroia, Iosif Muntean, Solomon Nistor, Iosif Giulia, George Filip, Ioan Petica, George Giulia, George Gravilă, George Grozav, Vasile Oprean și Vasilie Todor.

Din România.

Moartea lui Lascăr Catargiu.

Martî în săptămâna aceasta a încetat din viață, în București, Lascăr Catargiu, șeful partidului conservator, în etate de 76 ani. Moartea sa a fost subită. Comitetul executiv al partidului conservator, intrunindu-se imediat, a ales în locul seu pe dl George Cantacuzino.

Demisiunea cabinetului Sturdza.

Ziarele din România ne aduc știrea, că M. S. Regele Carol a primit demisiunea cabinetului Sturdza, și a însărcinat cu formarea noului cabinet, pe dl George Cantacuzino, noul șef al partidului conservator și pe dl Petru Carp, șeful partidului junimist.

Da... da... tot cea veche.

Sub titlul »Tot cea veche« »Tribuna« scrie în nrul seu de Dumineca trecută, că credea într-o vreme despre »Revista Orăștiei«, că a revenit la gânduri mai bune, dar' aşa se vede, că a rămas tot cum era pe timpul »adăusurilor« unice, când singură apără pe domnii Sturdza, Brote etc. Să această o scrie din acel motiv, fiindcă în nrul 13 al »Revistei« sub titlul »Din România« amintind și noi despre luptele partidelor din țară, ne-am exprimat mirarea, cum de foile noastre naționale se ocupă de un timp încoace mai mult cu evenimentele ce se petrec dincolo, decât cu ale noastre afaceri. Să am zis că îndeosebi »Tribuna« publică tot ce foile opozitionale de dincolo scriu contra lui Sturdza, și nimic ce ar fi pentru el. Să »Tribuna« deduce din acestea, că noi ne mirăm, că ea nu apără pe Sturdza. Să binevoiască dñii dela »Tribuna« să ne amintească un singur cuvânt din cele scrise sub titlul »Din România«, prin care noi am făcut aluziune la aceea, ca ea să-l iee în apărare. Dar' aşa se vede, că ea chiar și dacă înțelege ce zicem, se face că nu înțelege. Astă e devisa ei. Tot ce nu-i convine, să întortochieze, căci când dintre toate foile noastre, »Tribuna« ar fi cea mai sinceră față de oricine. Zice mai departe, că ne cuprinde mila de Sturdza. Poate că vooste să zică prin aceasta, că ne temem că va fi răsturnat. Ce credeti, dlor dela Sibiu? Nu cumva vă cugetați, că dacă se duce Sturdza, apoi va fi vă de noi? Cu nimic nu ne putem dovedi, că ne-am bucurat sau că ne-am întristat de afărarea în fruntea guvernului a lui Sturdza. Pe când D-Voastră când a fost cu demisiunea lui, și venirea lui Aurelian la putere, cu o bucurie nemărginită atât publicat, că s'a dus Sturdza pentru totdeauna, și nimeni nu va mai vorbi de dñsul. Dar' bucuria vă a fost înzadar. Deoarece când ați crezut că sunteți mai fericiți, atunci eără și s'a pus în fruntea guvernului, unde se află și astăzi, până când, poate că totuși va trebui să se duce, dacă D-Voastră nu-l — springini! Numai că și dacă se va duce, este lucru săt, că astăzi soarta guvernelor, în toate țările, ca unul să vină, ear' altul să se duce, nici unul nu e pentru vecie. Să-apoi a vă exprima bucuria de venirea altui guvern

la putere, înainte de vreme, nu ni-se prea pare, deoarece nu știți cum va fi acela, putea-va să lucre după placul D-V. căci sunteți cam — gingaș! Dar' să nu lungim vorba. Repetăm încă odată, că nu dorim să apărăți pe Sturdza. Dorim numai, și aceasta dela ori-ce foaie se recere, ca dacă face cetitorilor sei cunoscute și stările de dincolo, atunci să le dea o oglindă fidelă a celor-ce se petrec, și din o parte și din alta, căci numai aşa își pot face o judecată dreaptă asupra lucrurilor, ear' nu numai ce celor dela foaie le vine la socoteala. Ne punem înțrebarea, că ce »cuvânt ar fi pentru Sturdza?« Aceasta o va ști »Tribuna« mai bine, deoarece ea a stat înainte de aceasta în legături destul de intime cu el pe când noi nici când. Să dacă odată a fost pentru el, totuși trebuie că va fi fost ceva și „bun“ la mijloc. Acum că nu mai este, nu noi purtăm vina. Încheiem cu înșesii cuvintele »Tribunei«: Încolo să auzim de bine!

O întimpinare.

Din partea dlui preot Daniil Pop, preot în Geoagiu-Suseni, primim o rectificare privitor la cele publicate sub titlu »Un preot nevrednic« din nrul 12 al foni noastre, de anotimpul „c—l“.

Dacă am publicat rectificarea în întregime, atunci ar trebui să jertfim cel puțin o pagină numai pentru această rectificare. Extragem dreptaceea numai părțile, care se refer la lăturile scris de anonim.

Dl Daniil Pop zice, că acest cas a fost unicul, care a fost făcut de d-sa în limba maghiară. Nici chestia cu întregirea salariilor preoțesci și nici patriotismul maghiar nu l-au indemnizat la aceasta, ci a fost silit să facă extrasul de botez în limba maghiară. Să eată de ce:

»Ne mai având la dispoziție nici un exemplar din blanchetele tipărite, zice d-sa, trebuie să rubrichez eu unul. Rubricarea și pregătirea unui extras în toată regula, pe dñl anonim, presupunând că degetele cu cari de obicei scriem, îi sunt teafare, poate nu l-ar fi costat decât câteva minute; pe mine însă, care din pricina unei bube reale am devenit neapărat de-a mai scrie cu ele, și astfel osândit fiind a mă folosi la scrierea numai cu degetul inelar și cel mic, rubricarea și pregătirea acelui extras de botez în toată regula m'ar fi costat timp de o oră și poate mai mult.

Zice mai departe că dacă dispunea de timp ar fi făcut și aceasta, dar' persoana cui îi trebuia îl grăbită, și afară de aceasta trebuie să se ducă să cuminece pe o femeie bolnavă de moarte. Să așa și aflat cu cale a face extrasul de botez în limba maghiară, căci se temea, că dacă îl făcea în limba română, nefiind în regulă, matriculantul poate că nu l'ar fi primit.

După aceasta, ca să convingă pe anonimul despre iubirea sa de neam, ne descrie cum d-sa se luptă pentru susținerea școalei confesionale, care era să fie părăsită de copii, și să meargă la cea de stat.

Că nu ceară a-și arăta patriotismul, d-l Daniil Pop ne face cunoscut, că a fost destituit din postul de catechet dela școală de stat, fiindcă nu s'a supus eforiei școalei, care doria ca d-sa să-și tradeze neamul.

Spune mai departe, că pentru renovarea școalei, d-sa cu alți trei poporeni din comună a luat 200 fl. dela institutul »Ardeleana«, pentru renovarea școalei, obligându-se, că dinși, la cas că școală din cause neprevăzute nu se va zidi, vor plăti dinși suma de mai sus.

Cu un cuvânt dl Daniil Pop aduce dovezi despre iubirea sa de neam și despre faptele ce le-a săvîrșit pentru binele poporului.

Luăm cu placere la cunoștință toate acestea, și nu ne îndoim în cele scrise de d-sa. Dorim însă, ca pe viitor să se îngrijască din vreme de cele-ce are lipsă, ca să nu fie silit, cu voie sau fără voie, a săvîrși lucruri cari nu corespund cu chemarea unui preot vrednic.

NOUTĂȚI

Colectă pentru ridicarea unui monument Marelui Andrei Saguna este permisă. Știu cu toții, că s'a făcut colectă pentru ridicarea unui monument lui Șaguna. Autoritatele ungurești însă au confiscat sumele adunate, ear' pe colectanți i-a pedepsit. Ministrul de interne a dat acum o ordinăriune, prin care permite colectarea, și dispune, ca toate sentințele de confiscare și pedepsire a colectanților (date în comit. Hunedoarei) să se nimicească. Adecă să se restituie sumele confiscate și pedepsele incassate.

† Dr. Absolon Feier, medic opidan în Hunedoara, după cum afilă cu părere de rău, a reșosat Marți în 11 Aprilie la 5 ore

după ameazi, în etate de 33 ani, după un morb greu și complicat de 19 zile. Lasă în doliu pe tinere-i soție și doi prunci. Osümintele s'au transpus și depus spre repaus etern Joi în 13 Aprilie în cimitirul gr.-or. din Brad. Eternă-i fie memoria.

Ear' din partea familiei primim următorul anunț funebru:

Dr. Absolon Feier, medic opidan în Hunedoara și medic cercual, membru al »Astrei« etc. etc., după un morb greu și complicat de 19 zile astăzi la 5 ore seara, în etate de 33 ani și al 3-lea al fericitei căsătorii, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pămîntești ale neînălțatului defunct, după înăpărarea ritualelor bisericesti, Mercuri în 12 Aprilie a.c. la orele 4 p.m. se vor transporta în cimitirul gr.-or. din Brad, unde Joi în 13 Aprilie n. la orele 4 p.m. se vor depune spre repaus etern. Hunedoara, la 11 Aprilie n. 1899. Silvia Feier n. Magheriu soție, Tiția și Coriolan, ca fi, Teofil Tulea, notariu și soția Leniță, ca unchiu și mătușă Aron Feier, tată, Sofia m. German, Otilia m. Boneu, Leonidea m. Șerban, surori, Ioan German, prof. gim., Vasile Boneu, prof. gim., Ioan Șerban, proprietar, cumnat. Andronic Magheriu, preot și soția Antipa, ca socii. George Magheriu, preot și soția Iulia ca cumnată

restaurant, unde au început a-și petrece. Într-acesta polițistii au suflat alarmă, și în scurt timp întreagă garnisoana a fost înarmată din tălpi până în creștet și cu baionetele împinge s'au dus la restaurant ca să ie flăcăilor steagul și să-i arzeze. „Mai bine murim!“ ziseră feciorii și n'au voit să-l dea. Să născut apoi a două încărcări și mai sănăeroasă. Fiind însă flăcăii numai cu mâinile goale ear' polițistii cu săbi și puști, de sine înțeles că în urmă totuși au fost împărtășiti și steagul li-sa rupt, mai ales când au auzit că vine și milizia în ajutorul polițistilor.

*
Stampile postale în 1900, pentru Ungaria, nu vor fi însemnate cu două nule, după cum a decis congresul internațional al postelor, ci cu 3 cifre, adecă 900.

Vînt și Furtună. În zilele trecute fiind ministru nostru președinte Szell în Viena, a mers, ca de obicei, cu dînsul și stenograful Sturm. In Viena din întâmplare se întâlneste cu ministrul de hovize, br. Fehér-váry, care surizează il întimpină cu următoarele:

Asta totuși e curios, ca ministrul președinte unguresc să aibă un stenograf cu nume nemaghiar. Ar fi bine să-ți maghiarizezi numele.

Ei bine, dar' de exemplu, ce nume să iau? — zice stenograful Sturm.

Sturm s'ar veni pe ungurește »Vihar« (Furtună), și răspunde ministrul Fehér-váry.

— Apoi să mă întări, domnule ministru, dar' până când ministrul președinte al Ungariei e numai Vînt, eu, stenograful lui, nu pot fi Furtună.

Rectificare. În nrul trecut al foni, din nebăgare de seamă, s'a strecurat o eroare, la titlu »Indrumări privitoare la mersul postei«. Să anume în alineatul care se înțepe cu: In privința etc. unde se zice: Sosește o epistolă de 17 grame din România ori Brașov, este a se ceta: Sosește o epistolă de 15 grame etc.

Ce ce doresc a avea »Taina celor 12 Vineri mari« sunt rugăci și grăbi cu procurarea. Prețul este a se trimite înainte.

Conchiesare.

In puterea §-lui 14 litera f.) din statutele »Reuniunii a două de înmormântare din Deva« conchiesem

Adunarea generală

pe Duminecă, la 11/23 Aprilie 1899, după aineazi la 2 ore, în sala primăriei.

La ordinea zilei e:

1. Raportul general al direcționii despre mersul reuniunii dela întemeierea ei la anul 1885 și mai vîrstos despre lucrarea ei sub decursul anului 1898.

2. Raportul comisiunii de trei, aleasă din sinul adunării generale, ținută la 6/18 Decembrie anul trecut, pentru a revisu din nou societatile anilor 1895, 1896 și 1897, revisuite și primite de comitetul administrativ al reuniunii.

Primirea acelor societăți, prin votare nominală pe față, adecă: darea absolutorului.

In legătură cu acea primire, darea de absolutor: directorului, cassarului, notarului și comitetului trecut, pentru întreaga lucrare de pe timpul periodului de trei ani 1895, 1896 și 1897.

3. Inaintarea societății de pe anul trecut 1898, revisuită și primită de comitetul administrativ, pentru a fi primită și din partea adunării generale, prin votare nominală pe față.

4. Propunerile și întrebările, care să vor fi născute directorului cu cel puțin 48 de ore înainte de adunarea generală.

5. Concederea întăririi protocolului luat în adunarea generală.

Din ședința comitetului administrativ al »Reuniunii a două de înmormântare din Deva«, ținută la 9 Aprilie n. 1899.

August A. Nicoară m. p., director.

AMICITIE — DISTRACTIE

Ghiță. M'am superat rău pe tine, tu aveai sentimente pro nobile, încât încăntă mă găndeam totdeauna la tine. De un timp încoace tu eşti rece de tot, și reacția tă-o potențiază mai ales tăcerea adâncă. Să cind mă cuget că tu bătut-ai drumul și spre drăguțul de București, și ce impresii îți vei fi căstigat păcolu, și ce... cuceriri vei fi raportat păcolu, și... etc. etc.. ear' după toate aceste încă tot tac. Cugetă te rog că în casul acesta absolut n'are loc maximă: „tăceră-i ca mierea“. Deci... cuvânt să aud, căci la din contră cind te întâlnesc, nu te mai... (D-ne iartă că-i post...) ...pop.

Culța.

POSTA REDACTIEI.

Dlui I. I. în G.R. Pe anul 1898 abonamentul nu a fost plătit. Așa s'au pus din suma trimisă 3 fl. pe a. trecut, ear' unul pe cel de față.

Indrumări privitoare la mersul postei.

Din partea primă a tarifelor de postă e de însemnată mare comunicația în scris pe cărți postale — corespondențe — (levelező-lap), care sunt de multe teluri. Publicul se folosește de 3 feluri de cărți postale: *simple, cu răspuns și cărți postale edate de particulari.*

Cele simple cu o marcă de 2 cruceri aplicată deja, se pot folosi în Ungaria, Austria, țările ocupate, Germania, Serbia, Montenegro.

Până în timpul din urmă și părțile Ardealului de către România, până la Murăș, apoi com. Bistrița-Năsăud și Caraș-Severinul, se folosau de aceste cărți postale francate cu o marcă de 2 cr., acum însă și pentru aceste părți s'a statorit cărți postale cu câte 5 cruceri, ca și în celelalte părți ale Ungariei și a țărilor uniunii postale universale. Această schimbare a causat în zilele acestea neplăceri acelora, cari în corespondență cu România, căci din lipsa informației novei schimbări, cei din România nu plătesc de ajuns cărțile postale, cu 10 centime, și dincăoace la noi se taxeză; ear' de altă parte cei de aici le plătesc numai cu 2 cr. ca mai nainte și dincăo le taxeză. Deci cărțile postale simple dela noi în România, trebuie francate cu mărci de 5 cruceri, pe cele-ce se află deja o marcă de 2 cruceri, mai trebuie o marcă de 3 cruceri; ear' cele cu răspuns cu 10 cr. (în Ungaria, Austria etc. cu 4 cruceri).

Privitor la cărțile postale sunt de însemnat următoarele: pe ele nu-i permis a lipi o altă hărtie; cele cu răspuns să nu se lipescă de olătă, căci atunci cad sub taxa epistlelor; lungimea să fie numai de 14 cm. și lățimea de 9 cm.; să fie foli de hărtie tari, deci ori-ce hărtie de mărimea recerută nu poate fi carte postală; comunicația în scris și adresa pot fi scrisă, cu negreală ori creion, tipărite, litografate etc.; la cărțile postale din Ungaria trebuie să fie scris sau tipărit cuvântul: „Levelező-lap”; căci conținând ori-ce inscripție, se privesc ca epistle și aşa se și taxeză. Cele ce sosesc din alte țări, nu cad sub regula aceasta din urmă.

Spre orientare observ, că cei-ce folosesc cărți postale private, d. e. cu figuri, reclame etc., și nu e scris ori tipărit pe ele: „levező-lap”, aceia dacă voesc a plăti numai 2 cr., (pentru cele trimise în România și în țările uniunii postale universale 5 cr.) să scrie sau cu vr'un mechanism să aplice deasupra această inscripție, căci altfel se privesc ca epistle nu de ajuns francate și se taxeză cu: duplul restului de francare. Repet, că această procedură e de observat numai la corespondențele noastre, cari adeca le folosim aici în lăuntrul țării, sau, cari le trimitem de aici din Ungaria.

Pe partea aceea a cărților postale, care servește pentru adresă, chiar și după ordinație cea mai recentă nu-i permis a scrie nimic, ce nu aparține adresei și imanuierii. Dacă e scris pe această parte a corespondențelor numai un cuvânt, ce nu aparține adresei, nu se privește mai mult ca corespondență, ci ca epistolă nu de ajuns plătită și se taxeză la noi cu: 10—2 cr. = 8 cr. (dacă se află deja pe ea 2 cr.), ear' cele site din România cu duplul restului.

Pe partea de adrese a corespondențelor, ce se trimit din Ungaria în Austria, țările ocupate, România etc., e permis a aplica și chipuri, figuri de reclame etc., la noi însă în lăuntrul țării nu e permisă aceasta nici de acum înainte.

FEL DE FEL

Cum se va numi veacul al IX-lea? Fiecare veac își capătă numirea după vr'o întempiere esențială a aceluia veac. Cei-ce se ocupă cu istoria culturală, incep deja fel și fel de combinații privitor la numele, ce ar să-l primească veacul al 19-lea. Vestitul scriitor Jean Rameau zice, că va fi veacul lui Victor Hugo, căci al lui Dreyfus nu poate fi, deoarece această numire are s'o primească veacul al 20-lea. Hervien zice, că se va numi: veacul lui Bismarck, deoarece milioanele de oameni, amici și inimici ideilor lui, ascultau de poruncile acestui geniu și el a fost în stare a produce schimbări în charta Europei. Mar-

cell Prévost, Leon Claretie și cu ei cea mai mare parte a învențiailor cred și susțin, că veacul al XIX-lea va primi numirea de veacul lui Pasteur, s'a veacul științelor, după cum s'a numit veacul al XVIII-lea: veacul filosofilor, al XVII-lea al artelor.

Mai avem încă un an, și în timpul acesta vom ceta multe combinații, până se vor înțelege cu privire la numirea veacului al XIX-lea.

Un episod tragic-comic s'a petrecut zilele acestea în Austria. Intr'un cupeu de clasa primă călătoarea un tiner elegant și față în față cu el o damă nu tocmai tinere, dar' încă frumoasă. Intraseră în vorbe și în scurt timp se isca o conversație foarte viuă între ei. Dama devine tot mai vorbărește, ea spuse tinérului, că e soția unui fabricant bogat, dar' de minune sgârcit, ba nu pregetă chiar a se plângere, că are de-a suferi multe neajunsuri din cauza sgârceniei lui. Elegantului i-se facă multă de damă și luând portofelul, scoase o hără de 100 fl., pe care oferă damei. Aceasta la început refuză ofertul cu un fel de indigăne, dar' la urmă totuși se învoi să-l primească, ca împrumut. Înainte însă de a-i da suta, tinérul spuse damei, că lui nu-i trebuie mai mult de 15—20 fl., ca să aiă cu ce merge până acasă; la el însă nu are decât acea hărtie de-o sută, ce i-a rămas din spelele de drum. Dama îl înțelege și-i dăte 20 fl., Când trenul a ajuns în gara, unde dama avea să se dea jos, se despărțește de tiner luându-si rămas bun în mod foarte cordial. Ajungând în oraș dama intră într-o prăvălia, ca să-și cumpere ceva. Voi să plătească cu hărtia cea de 100 fl., dar neguțătorul numai decât observă, că hărtia este falsă. Imediat trimise după polițisti, cari luară pe dama la întrebare. Aceasta în perplexitatea ei nu găsi o ușă mai potrivită de scăpare, dăcă mintind, că hărtia a căptățat-o dela soțul ei. Poliția a telegrafat atunci fabricantului, care a răspuns tot prin telegraf, că el a dat soției sale numai bancnote de câte zece fl. Acum dama era în strămoare și mai mare. Ca să scape de închisoare, tu nevoită să mărturisească adevărul. Prin asta a și scăpat din mâinile poliției, dar acum i-s-a întemplat ceva și mai fatal. După ce fabricantul a aflat cum s'a petrecut întreg lucrul, a intentat proces de divorț contra soției sale, ale cărei lacrimi n'au putut înmuia înima bărbatului priceput.

A p e l .

Despărțemēntul Alba-Iulia al Reuniunii învențiailor români gr.-cat. din Archidiecesa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, nepuțind din modeștele sale puteri provedea biblioteca sa înființândă cu cărțile și ziarele mai necesare, apelează cu toată căldura la toți binevoitorii și sprințitorii progresului și caușii școlare, ca să binevoiască a'l sprinț în primăna de cărți, foi, reviste și a. P. T. donatorii sunt rugați a trimite eventualele donații la adresa subscrисului, cari se vor cumpăra cu mulțumită pe cale ziaristică.

Alba-Iulia, în 30 Martie 1899.

Ioan Pampu,

Inv. primar gr.-cat. în Alba-Iulia (Gyulafehérvár), președintele desp.

Bibliografie.

„Aritmetica generală și specială“, manual didactic, elaborat în usul preparandilor (școalelor normale), școalelor comerciale și medii, cum și al tuturor privaților, de Teodor Ceonțea, profesor de preparandie, a apărut în tipografia diecesană din Arad. Ediția II. Tomul I. și II. Prețul unui exemplar este 2 fl. pentru Austro-Ungaria, ear' pentru România 5 lei noi. Opul este lucrat cu multă cunoștință de caușă și se extinde pe 401 de pagini.

A apărut în „Biblioteca Noastră“: **Postă bună!** Carte de bucate, de Zotti Hodos. Atragem atenția cătorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere peste șase sute de rețete, și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte de bucate se poate întreprința în ori-ce gospodărie românească. Cartea cuprinde atât rețetele bucătelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adeca:

Supe, ciorbe, assiette, pastete, rasoluri, aspicuri, galantine' fructuri naționale și frunzește, prăjitură, torte, parfuri, înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

„Revista Ilustrată“. Anul II. Broșura 4 are următorul sumar: Episcopul Michail Pavel. — Solia necunoscutului, novelă de F. Thieme. — Trandafirul, poesie de Sabin. — Din propria ei putere, novelă de G. Simu (urmăre). — Templul din Demșuș. — Cea mai cunoscătoare, poesie de P. O. Bocca. — Castelul din Carpați, recensiune. — De când, poesie de Antoniu Pop. — Ori că, poesie de Antoniu Pop. — Cum se fotografăm de I. Nițu Pop. — De când zice mătașa Tatăl nostru, legendă. — Din albumul nostru: Alexandru Roșu. — Glume: Din suta luminiilor. — Teranii nostri. — Bibliografie, Cronica lunării, Diverse, Concurs. — Găcătură. Deslegarea găcăturilor. Posta redacționii. — Ilustrații: Episcopul Michail Pavel. — Solii Daci cer grația dela Traian. — Templul din Demșuș. — Ilustrații din Castelul din Carpați. — Aparate de fotografat. — Alexandru Roșu. — O terancă dela Seliste.

„Foia Pedagogică“ Anul III. Nr. 7. Apare la 1-a și 16-a a fiecărei luni în Sibiu. Redactor responsabil: Dr. D. P. Barcianu.

„Convorbiri Didactice“, organ al societății instituitorilor și institutoarelor din România. Apare la 15 ale fiecărei luni. Anul al V-lea. Nr. 2.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barbu.

Szám 1218—1899. kig. (515) 1—2

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye szászvárosi járásába kebelezett Felkenyér nagyközség községi jegyzői állása nyugdíjaztatás folytán üresedésbe jövén, ennek választás után leendő betöltetésére pályázatot hirdetek.

Erintett jegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Évi törzsfizetés 500 frt.
2. Évi lakpénz 50 frt.
3. Évi 8 öl kemény tűzifa.
4. Magán munkálatakért szabályrendeletilig megállapított dijak.

5. M. kir. anyakönyvvezetői tiszteletdíj 80 frt.

Felhívom ennélfogva, mindeneket, kik ezen állást elnyerni öhajtják, miszerint az 1883. évi I. t-cz. 6. §-ában meghatározott képesítést igazoló bizonyítvánnyal fölöszerelt folyamodványaiat folyó évi április hó 25-ig bezárólag annyival is inkább nyujtsák be hozzá, mivel a hiányosan felszerelt avagy később erkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapiján f. évi április hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára Felkenyér községi jegyzői irodájába tűzön.

Szászváros, 1899 április hó 10-én.

Fodor Gyula,
föszolgabíró.

Sz. 7214—1899. alisp. (513) 1—1

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye alispáni hivatalánál Déván megüresedett központi hivatal szolgai állásra,

melylyel 264 frt évi fizetés, évi 40 frt lakbér és évi 50 frt ruha általánysága van egybekötve, pályázatot hirdetek.

Felhívatnak pályázok, hogy folyamodványukat, a mennyiben hosszabb katonai szolgálatban voltak és polgári alkalmazásra előjegyzésbe vétték, az arra vonatkozó igazolvánnyal, továbbá erkölcsi magaviseletet, nyelvismeretet és esetleg az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelve, ha szolgálatban vanak előjáró hatóságuk után különben pedig követlenül, 1899. április hó 30-ig bezárólag annyival is inkább nyujtsák hozzá, mert a később beérkezendő, vagy kellőleg fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kinevezésre csak az tarthat igényt, ki irni és olvasni tud.

Déván, 1899. évi március hó 25-én.

Hollaki,
alispán.

Szám 5803—1898 tkv.

(514) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY

A hătszegi kir. jibrioság mint tkvi hatóság Tanasy Moisáné szül. Avrameszk Anucu, Bontescu Mihály ügyvéd által képviselt végrehajtónak Avrameszk János volt kicskurai lakos végrehajtást szenevő elleni ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtatónak 1889. év-től kezdve évenként járó 25 frt elvon haszon 69 frt 50 kr. eddigi megállapított per és végrehajtási valamint a jelenlegi 9 frt 35 kr. és a még felmerülendő költségek iránti követelésének kielégítése végett néhai Avrameszk János végrehajtást szenevőnek a dévai kir. törvényszék hătszegi kir. jibrioság területéhez tartozó Kiss-Csula községi 18 számú tkvbén A + 30—33. 35—55. rendszámu egész ingatlanait az ezen tkvból végrehajtás zálogjoggal terhelve a 184 számú tkvbé átvitt A + 1 rendszámu jelenleg Mokony Josziv és neje Arminy Szálomie nevén álló egész ingatlan és a kicskurai 40 számú tkvbén A + 3. 4. 6. 8. 11. 12. 18—29 és 31 rendszámu ingatlanból 1/6 rész tevő jutalék rendszámonként részletekben az egyidejűleg kibocsátott árvéresi feltételekben részletezett összesen 403 frt 19 kr. tevő kikiáltási árban az 1899. évi május hó 9. napján d. e. 10 órákor Kicskula községnak előjárója házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánpénzül az ingatlanak kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékkelépés értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak előzetes birói letébe helyezését tanúsító szabályzserű elismervényt átszolgáltatni, vevő köteles a vételár felerészét az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 30 nap alatt a másik felerészét ugyanazon napjától számítandó 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival szabályzserű letéti kérvén mellett a hătszegi kir. adóhivatal mint birói lelét pénztárhoz befizetni.

A bánpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

Hătszegen, 1898. decembert hó 10-én.

A kir. jibrioság mint tkvi hatóság.

Savu,
kir. albíró

„Minerva“ institut tipografic

Orăstie, (Szászváros) Strada Berăriei Nr. 8.

Efectuește tot soiul de lucrări apartințoare artei tipografice.

Intreprinzetor român!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onoratului public român, îndeosebi însă onoratelor comitate bisericești și școlare din comitatul Hunedoarei, că iau în intreprindere și îndeplinești zidiri de

Case, școale și biserici,

după ori-ce plan, lucru bun, cu prețuri cât se poate de cinstite, ușoare.

La trebuință gătesc însumi întreg planul de zidire!